

7.5.2. Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä

Perusopetuksen oppimäärästä ja paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poiketaan myös silloin, kun oppilas vapautetaan tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä²³⁸. Tilapäisellä vapauttamisella oppiaineen oppimäärän suorittamisesta tarkoitetaan lyhytaikaista ja määräaikaista opetukseen osallistumattomuutta terveydellisistä syistä. Vapauttaminen voi koskea yksittäisen oppiaineen oppituntia viikoittain enintään neljän kuukauden ajan. Opetussuunnitelman oppimäärän sisällöistä tai tavoitteista poikkeaminen on oppilaan oikeuksiin puuttuva toimenpide, ja sen vuoksi on suositeltavaa hyödyntää monialaista yhteistyötä tai mahdollisia lausuntoja oppilaan edun mukaisesta toimintatavasta.

Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä edellyttää ajantasaista ja tuen tarpeen osalta päivitettyä perusopetuslain 20 d §:n mukaista arviointia, 20 e §:n mukaista suunnitelmaa ja 20 f §:n mukaista päätöstä²³⁹. Arviointiin perustuvasta suunnitelmasta tulee käydä ilmi oppilaan opiskelema oppimäärä ja siitä tehtävät poikkeamiset, oppilaan vuosiluokan mukaisesta tuntimäärästä poikkeaminen, oppilaskohtaiset tavoitteet ja sisällöt, opinnoissa eteneminen sekä oppilaan oppimisen arviointi. Opetuksen järjestäjän on tehtävä hallintopäätös perusopetuslain 20 h §:ssä säädetyistä perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta²⁴⁰. Päätös tulee tehdä ilman aiheetonta viivytystä²⁴¹.

Ennen päätöksen tekemistä on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa. Mikäli oppilaan tilanteessa ja tuen tarpeessa tapahtuu oleellisia muutoksia, on tehtävä uusi hallintopäätös.

Jos tilapäinen vapauttaminen ei riitä oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin turvaamisen perusopetuksen oppimäärän suorittamisen edistämiseksi terveydellisistä syistä, voidaan joissain tilanteissa soveltaa perusopetuslain 20 i §:n mukaisesti järjestettävää opetusta opetuksen järjestämiseksi oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella²⁴².

7.6. Poikkeava voimaantulo ja siirtymäaika

7.6.1. Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite

Jos oppilaalle on tehty varhennettua oppivelvollisuutta koskeva päätös oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentin perusteella ja hänen tuen tarpeensa jatkuu perusopetuksessa, oppilaalle tehdään tukea koskeva päätös²⁴³. Tukitoimet voivat sisältää oppilaskohtaisia tukitoimia tai poikkeamista perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista. Päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta tulee olla tehty ennen perusopetukseen siirtymistä yhteistyössä sekä varhaiskasvatuksen että esi- ja perusopetuksen asiantuntijoiden kanssa. Näin lapsen oppimisen polku muodostaa lapsen edun mukaisen jatkumon. Jos oppilaalla ilmenee perusopetuksen aikana oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite, joka olisi johtanut varhennettuun oppivelvollisuuteen, hänen opetuksensa voidaan järjestää 20 i § perusteella perusopetuslain mukaisten tukitoimien avulla²⁴⁴.

Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi 20 d § mukaisesti on tehtävä silloin, kun oppilaalla on oppimiskykyyn vaikuttava vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite. Tällöin arvioidaan myös

238 Perusopetuslaki 20 h §

239 Perusopetuslaki 20 e § ja Perusopetuslaki 20 f §

240 Perusopetuslaki 20 f §

241 Hallintolaki 23 §

242 Perusopetuslaki 20 i §

243 Perusopetuslaki 20 i §

244 Perusopetuslaki 4 a luku